

دهبى ئەو چە خوايەك بى، كە بەمشىۋەيەو ھەر لەخۇرا غەزەب لە خەلكەكە بگرى و كەرو كوپريان بكات لە ئاست دۆزىنەو دەي رىگەي راست و ھەر خۇي گومريان بكات و سەريان لى بشىۋىنى، لەكاتىكا خوا بە بەزەيى، دلفراوان، بەخشندە و لىبوردە ناوى دەرکردووە؟ بەگوێرەي ئەم ئايەتە، ئەو خوايە، پىشەكى لە قورئاندا باسى ئەو دەي كردووە، كە كەسانىك باوەر ناھىن، چونكە خوا غەزەبى لىگرتوون، كە منىش يەككىم لەم غەزەب لىگرتووانە!

بەگوێرەي ئايەتى ژمارە (۲۵)ى سورەتى (الأنعام)، بۆمان دەرەكەوي كە خوا چراي باوەرپى ھەندىك كەسى پف تىكردووە و بەھىچ شىۋەيەك تروسكايەك باوەرپى لى بەدى ناكرىت و تەنەتەت گويچكەكانىشى كەپ كردوون بۆ ئەو دەي گويان لە بانگەوازي بەناو ھەقى قورئانەكەي محەمەد نەبى.

ئەم ئايەتە دەلى: (وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ يَرَوْا كَلِمَةً لَا يُؤْمِنُوهَا بِهَا حَتَّى إِذَا جَاءُوكَ يُجَادِلُونَكَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۲۵).

واتە: (ئىمە بەردەمان بەسەر دلىاندا كىشاوہ تاوہكو تروسكايى باوەرپان لى ھەلنەيەت و گويچكەكانى ئەوانمان كەپ كردووە تا وشەي ھەق نەبىستن).

بەگوێرەي ئايەتى ژمارە (۹۳)ى سورەتى (النحل)، مرقۇقەكان موسەيەرن، واتە وەكو مىگەل لەلايەن خواوہ دەھاژورين، نەك خۇيان ئاراستەي ژيان و باوەرپى خۇيان ديارى بكن!

ئەم ئايەتە دەلى: (وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يَضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَلَسَأَلْنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۹۳).

واتە: (خۇ ئەگەر خوا بىويستايە دەيكردن بە يەك نەتەوہ، بەلام ھەركەسى خوا بىھويت گومراي دەكات و ھەركەسى بىھوي دەيخاتە سەر راستەرى، بىگومان لىتان دەپرسن كە ئىوہ چىتان كردوہ). ئەو پرسىارە نالۆژىكە چىيە كە دەپرسى: (ئىوہ چىتان كردوہ)؟ خوا كە منى موسەيەر كرديى و مەخەيەرى نەكردبم، با ھەر خۇيشى وەلام بداتەوہ، كە من چىم كردوہ! ئەمە وەكو ئەوہيە، كە تۆ لەنىو ئۆتۆمۆبىلىك لەتەك شوفىرەكە دانىشتىيت و دەست، قاچ و چاوەكانت بەسترايى و شوفىرەكە خۇي ھەلدېرىنى، كەچى تۆ بە تاوانبار دابنرئيت!

بەگوێرەي ئايەتى ژمارە (۱۱۸)ى سورەتى (ھود)، بۆمان دەرەكەوي كە خوا نەبويستووە ھەموو مرقۇقەكان سەر بە يەك نەتەوہ بن، باشە ئەگەر خوا لەتواناي دابايە ھەموو مرقۇقەكان بكات بە يەك نەتەوہ، ھەر خۇيشى نەيدەتوانى بە تەبايى بيان گونجىنى و بىكىشە بژين؟

ئەم ئايەتە دەلى: (وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا يَرَالُونَ مُخْتَلِفِينَ ۱۱۸).

واتە: (خۇ ئەگەر خوا بىويستايە دەيكردن بە يەك نەتەوہ، بەلام بەردەوام ھەر ناتەبا دەبوون).

بەگوێرەي ئايەتى ژمارە (۱۲۵)ى سورەتى (الأنعام)، ديسان مرقۇقەكان موسەيەرن، واتە خوا مرقۇقەكانى وەكو رەشەولاغ داوہتە پىش خۇيى و ھەچەمان لى دەكات! خوا كىي بويى سنگى دەكاتەوہو رىگاي راستى پىشان دەدات و كىي نەوي وازى لىدەھىنى و گومراي دەكات! كەواتە بۆ گلەيى لە من بكرى، كە بەگوێرەي ئەو ئايەتە (گومرا بوويمە)؟ ئى باشە خۇ ئەوہ خوايە سنگى منى نەكردۆتەوہ بۆ ئىسلام و ويستويەتى گومرايم، كەواتە گلەيى لە خوا بكن نەك لە خۇم! بۆ ھەم دەبى گلەيىم لىبكرى و ھەمىش سەبارەت بە خۇشترين خۇشبيەكانى ژيان كە خۇشەويستى، سۆز و دلخۇشبيە، سزا بدريم و لىيان بىبەش بكرىم.

ئەم ئايەتە دەلى: (فَمَنْ يَرِدَ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ، وَمَنْ يَرِدْ أَنْ يَضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَمَّا يَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ۱۲۵).

راو و ئاسكېك و كهرويشكېك دهگرن و لهكاتى دابهشكردندا عارهبهكه به كوردهكه دهلى: (چ دهلى ئاسكهكه بۇ من و كهرويشكهكه بۇ تو، يان كهووشكهكه بۇ تو و ئاسكهكه بۇ من؟) **ثُمَّ نَأْيَهُتَهُ دَهْلَى: (مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ٧٩).**

واته: (تووشى ههچى چاكهيهك ببى له خواوهيه، تووشى ههچى خراپهيهكيش ببى له خووتهويه، تۆمان ناردوووه بۇ سهر خهلكى به پيغهمبهرايهتى، ئهوهندهش بهسه كه خوا ئاگادارته).

بهگويرهى ئايهتهكانى ژماره (٦-٧)ى سورهتى (البقرة)، خوا به محمهدى بهناو پيغهمبهرى خوى دهلى: (ئهوانهى بيباوهرن ئاگاداريان بكهيتهوه يان نا ههر وهكو يهكه و باوهر ناهينن)، ئى ئهگهر ئهه پيشتر مۆرى خوى بهسهر دل و گوچكهياندا نابى و پهردهى بهسهر چاوهكانياندا هينابى، چۆن باوهر دههينن؟ ئهه كهواته محمهدى بۇچى ناردوووه كه نهتوانى باوهر به بهشيك له مرؤقهكان بهينى؟

ليزهدا ئايهتى ژماره (٦)، رېك پيچهوانهى ئهه ئايهتانهى سهرهويه كه له ههمووياندا باسى ئهوه دهكرى كه خوا خوى برياردهه و شتهكانى بهزۆر بهسهردا سهپاندوون و بهئارهزووى خوى كهسانىكى گومرا كردوووه كهسانىكى تروش رېگاي راستى پيشان داون، كهچى لهه ئايهتهدا خوا باسى ئهوه دهكات كه ههولدان لهگهه بيباوهران كارىكى بيسووده و ئهوان ههركيز باوهر ناهينن! بهراستى لهه كارهى خوا دانا، بهتوانا، زانا، بهدهسهلات، دادپهروهه، بهزهيبى و بهسۆزه تيناگهه؟ ئهه خوا بهگويرهى ئهه ههموو ئايهته ناليت: (ئهگهر بمويستايه واو وام دهكرد)، ئهه بۇ نايهويت كارىكى وابكات كه نه مرؤقهكان تووشى ئهه ههموو ههله، سهر ليشيونان و تاوانه بكات و نه خووشى تووشى دهردهسهرى ليكولينهوهه سزادان بكات لهگهه مرؤقهكان؟

ئهم دوو ئايهته دهلين: (إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنذِرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ٦، خَتَمَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَعَلَى سَمْعِهِمْ وَعَلَى أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ٧).

واته: (بهراستى ئهوانهى كه بيباوهر بوون ئاگاداريان بكهيت يان نهكهيت وهكو يهكه بويان، باوهر ناهينن. خوا مۆرى ناوه بهسهر دل و گويانداو پهردهى بهسهر چاوياندا هيناوه، ههر بويه سزايهكى سهخت چاوهرپيانه).

بهگويرهى ئايهتى ژماره (٢٢)ى سورهتى (الحديد)، مرؤقهكان نهك بهتهنيا موسهيهرن بهلكو ههر تاوانىك بهدهستى مرؤقهكان ئههجام دهرى، هيج تاوانىكى ئهوانى تيدا نيهه، چونكه خوا پيشتر لاي خوى له لهوحى مهحفوز ههمووى ديارى كردوووه كه چى دهكهن و چى ناكهن! بهگويرهى ئهه ئايهته، خوا دهرهينهرىكى بيويزدان و مرؤقهكانيش ئههكتهرن و بهگويرهى ئهه دهقهى كه خوا بوى ديارى كردوون نمايشى خويان لهسهر شانۆ (زهوى) پيشان دهن! **ثُمَّ نَأْيَهُتَهُ دَهْلَى: (مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ٢٢).**

واته: (ههر بهلايهك روودهدا له زهويدا يان بهسر خۆتان دى، كه له لهوحى مهحفوز تومارمان نهكردببت پيش ئهوهى رووداووهكه بهسهرتان دا بيت، ئهه كارهش بۇ خوا زۆر ئاسانه).

بهگويرهى ئايهتى ژماره (٣٩)ى سورهتى (الأنعام)، مرؤقهكان موسهيهرن و هيج دهسهلاتىكيان بۇ برياردان لهسهر ههلبزاردهو چارهنووسى خوياندا نيهه، چونكه تهنيا خوايه ههركهسيكى بوئ راستهريئى دهكات و دواتر پهوانهى بههستهكهى محمههه و خوى دهكات، ههركهسيكىشى نهوى گومراى دهكات و فرىي دههاته نيو ئاگره هههميشهبيهكهى دۆزهخ!

ئهم ئايهته دهلى: (وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُمٌّ وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ مَنْ يَشَأِ اللَّهُ يُضِلَّهُ وَمَنْ يَشَأِ يُجْعَلْهُ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ٣٩).

واته: (ئەوانەى كە ئايەتەكانى ئىمەيان بە درۆزانى، كەرو لالەن و لەناو تاريكىدان، بىگومان ئەوەى خوا بىهويت گومراى دەكات و ئەوەش كە بىهويت دەىخاتە سەر پىيازى راست و رەوان).

بەگوێرەى ئايەتى ژمارە (۵۶)ى سورهتى (القصص)، مروّقهكان موسەيەرن و هىچ دەسەلاتىكيان بۆ بپياردان لەسەر هەلبژاردەو چارەنووسى خوياندا نىيە، نەك ئەوان محەمەد-يش ناتوانى رىنگاى راست پيشانى هىچ كەسىك بەدات كە خۆشى دەوى، بەلكو هەموو دەسەلاتىك بەدەست خودا خويەتى! كەواتە ناردنى محەمەد وەكو پەيامبەرىكى خوا بپسوودە و ناردن و نەناردنى وەكو يەكە!

ئەم ئايەتە دەلى: **(إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ۝۶)**.

واته: (تو ناتوانىت ئيمان و باوەر ببهخشىت بەو كەسەى خۆشئەوىت، بەلكو خوا هەركەسىكى بویت دەىخاتە سەر رىگەى راست و ئيمانى پىدەبەخشىت، خوايش ئاگادارە بەوانەى كە رىيازى).

بەگوێرەى ئايەتى ژمارە (۲۷۲)ى سورهتى (البقرة)، هەم ديسان مروّقهكان موسەيەرن و هىچ دەسەلاتىك لەدەست خوياندا نىيە بۆ بپياردان لەسەر هەلبژاردەو چارەنووسياندا! خودا لێردەدا دووبارە محەمەد ئاگادار دەكاتەو كە سەبارەت بە راستەرى كردنى مروّقهكان هەموو دەسەلاتىك لای خويەتى و محەمەد بۆى نىيە دەست تىكەل بەكات لە كارەكانى ئەودا.

ئەم ئايەتە دەلى: **(لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ ۗ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلِأَنْفُسِكُمْ ۗ وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ ۗ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ۝۲۷۲)**.

واته: (هيداىەتەكردنى ئەو خەلكە لەسەر تو نىيە، بەلام خوا هيداىەتى ئەو كەسە دەدات كە دەيهوى، هەر خىرىكىش بكەن، ئەو قازانجەكەى بۆ خۆتانه، ئىو هىچ شتىك نابەخشىن مەگەر بۆ رەزامەندى خوا نەبىت و هەر خىرىكىش بكەن پاداشتەكەيتان دەست دەكەويتەو، ئەوسا ئىو هەرگىز سەمتان لىناكرىت).

بەگوێرەى ئايەتى ژمارە (۹۹-۱۰۰)ى سورهتى (يونس)، مروّقهكان موسەيەرن و هەموو كارىك بەدەستى خوا خويەتى و تەنانهت محەمەد ناتوانى باوەر بەهىچ كەسىك بەيىنى، ئەگەر خوا خوى رەزامەندى لەسەر نەبى! ئەى باشە محەمەدى بۆ نارد، ئەو ئەگەر ئەو ناردىبىتى؟

ئەم ئايەتە دەلى: **(وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَأَمَنَّ مِنَ فِي الْأَرْضِ كُلَّهُمْ جَمِيعًا ۖ أَفَأَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتَّىٰ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ۙ ۹۹، وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تُوْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۗ وَيَجْعَلُ الرَّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ۝۱۰۰)**.

واته: (ئەگەر خوداى تو بپويستايە، هەموو دانىشتوانى سەر زەوى باوەرپان دەهينا، ئايە تو دەتەوى زور لە خەلكى بكەى بۆ ئەو بپواداربن؟ هىچ كەسىك بەبى رەزامەندى خوا بپوا ناهىنىت، خوا پيسى بۆ ئەو كەسانە بپيارداو كە ژير نابن).

بەگوێرەى ئايەتى ژمارە (۸)ى سورهتى (فاطر)، مروّقهكان موسەيەرن و ديسان خودا ئاگادارى محەمەد دەكاتەو كە ئەو دەست نەخاتە نپو كاروبارى ئەو، چونكە ئەو هەر خويەتى خاوەنى دەسەلات و بپيارەكان!

ئەم ئايەتە دەلى: **(أَفَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَآهُ حَسَنًا فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ ۗ فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسْرَاتٍ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ۝۸)**.

واته: (ئايە ئەو كەسەى كە كردەو نەخشىنەكانى بۆ رازىنراوئەو و بە چاك دەبىينىت؟ بەراستى خوا بىهويت هەركەسى گومرا بەكات دەيكات، هەركەسىكىش هيداىەت بەدات دەيدات، نەكا تو بە خەمى ئەوانەو تىادا بچى، خوا دەزانى ئەوان چ كارىك دەكەن).

به‌گویره‌ی نایه‌تی ژماره (۲۳) ی سوره‌تی (الزمر)، مرۆقه‌کان موسه‌یه‌رن و ته‌نیا خودایه هه‌ندیگ له مرۆقه‌کان هه‌له‌بژیری بۆ ئه‌وه‌ی راسته‌پێیان پێشان بدات و دواتر بۆ به‌هه‌شت، ئه‌وانه‌ی دیکه‌ش گومرا ده‌کات و دواتریش ره‌وانه‌ی دۆزه‌خیان ده‌کات! خۆم که‌سیکم له‌وانه‌ی که ئه‌و گومرای کردووم و دواتریش بۆ ناگری دۆزه‌خ. که‌واته ئه‌وه بریاری خوداکه‌تانه بۆ ده‌بێ گله‌یی له من بکری له‌سه‌ر ئه‌وه‌ی که بیناوه‌رم؟ ئه‌ی که خوا پێشه‌کی سزای بیناوه‌ری بۆ دیاری کردووم که سووتانه له ناگری دۆزه‌خ، باشه (شاژن) بۆ تۆش بۆ جاری دووهم به ناگری خۆشه‌ویستی خۆت به‌شیوه‌یه‌کی بیویژدان و بیبه‌زه‌ییانه ده‌مسووتینی، که سووتانم به ناگری ئه‌وینت له سووتانم به ناگری دۆزه‌خی خوا به سه‌ختتر، قورستر، به‌ئازار و به‌ژانتر ده‌زانم، له‌کاتی‌کا که هه‌موو ئاواتیکم ئه‌وپه‌ری شادی، دلخۆشی، خۆشگوزاران کردن و حه‌سانه‌وه‌ی تۆیه.

ئهم نایه‌ته ده‌لی: (اللّٰهُ نَزَّلَ احْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا مّتَانِي تَفْشَعُ مِنْهُ جُلُودَ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودَهُمْ وَقُلُوبُهُمْ اِلَى ذِكْرِ اللّٰهِ ذَلِكُمْ هُدًى لِّلّٰهِ يَهْدِي بِهٖ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُضِلِّ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ۲۳).

واته: (خوا باشترین فه‌رمایشتی ناردۆته خواره‌وه، په‌رتووکێ که بابه‌ته‌کانی له‌یه‌ک ده‌چن، هه‌ندیگ باسیشی به‌شیوازی جیاواز تیادا دووباره بۆته‌وه، که ته‌زوو ده‌هینیت به گیان و پیستی ئه‌وکه‌سانه‌دا که ترسی خویان له دل دایه، پاشان پیست و دلایان بۆ یادی خوا نهرم ده‌بیت، ئا ئه‌وه هیدایه‌تی خواجه، که هه‌رکێ پیخۆشبی، به‌ره‌و هیدایه‌تی ده‌با، هه‌ر که‌سیش که خوا گومرای بکا، که‌سی دیکه هیدایه‌تی ناکات).

به‌گویره‌ی نایه‌تی ژماره (۸۸) ی سوره‌تی (الانعام)، مرۆقه‌کان موسه‌یه‌رن و هیچ شتیگ له‌ده‌ستی خۆیاندا نییه و هه‌ر خواجه مرۆقه‌کانی کردۆته دوو به‌ره‌ی دژ به‌یه‌ک و به‌شیکیان که خۆی ویستی له‌سه‌ره راسته‌پێی کردوون و به‌هه‌شتیان پێ ده‌به‌خشی و به‌شه‌که‌ی تریش گومرای کردوون و له ناگری دۆزه‌خ ده‌یانسووتینی! ئی من چارم چیبه و چی بکه‌م، که خوداکه‌تان مه‌یلی له‌سه‌ر نه‌بێ و به‌بێ ئاره‌زووی خۆم منی خستبیته به‌شی دووهم و سه‌ری لێ شیواندبم و دواتریش بۆ ته‌پانی بنی دۆزه‌خ و ئاگره له‌ش پروکینه‌که فریم بدات؟

ئهم نایه‌ته ده‌لی: (ذَلِكُمْ هُدًى لِّلّٰهِ يَهْدِي بِهٖ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهٖ ۚ وَلَوْ اَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۸۸).

واته: (ئو هیدایه‌ت کردنه له‌لای خواجه، که هیدایه‌تی هه‌رکه‌سی له به‌نده‌کانی خۆی پێ ده‌دات که مه‌یلی لێ بێ، خۆ ئه‌گه‌ر هاوبه‌ش بۆ خوا په‌یدا بکه‌ن، کرده‌وه‌کانیان هه‌مووی به‌فیرۆ ده‌چێ).

به‌گویره‌ی نایه‌تی ژماره (۱۷۸) ی سوره‌تی (الاعراف)، مرۆقه‌کان موسه‌یه‌رن و ته‌نیا خواجه هه‌موو شتیکی به‌بریاریکی تاکه‌ره‌وانه‌ی خۆی داوه‌و ده‌بێ ئه‌و دۆزه‌خه‌ی که خۆی دروستی کردووه پری بکاته‌وه به مرۆقه‌کان و له‌وی مرۆقی سووتاو، سوره‌وه‌کراو، له شیش دراو و برژاو ببینری! دیاره خودا خۆی زۆر ماندوو بووه به دروستکردنی دۆزه‌خ، خۆ ناکری دواى ئهم هه‌موو ماندوو‌بوونه‌ش به‌کاری نه‌هینێ و که‌سی فری نه‌داته ناو؟

ئهم نایه‌ته ده‌لی: (مَنْ يَهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِي ۚ وَمَنْ يُضِلِّ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُونَ ۱۷۸).

واته: (ئه‌وه‌ی خوا هیدایه‌تی بدات ئه‌وه ریگه‌ی راست ده‌گریته به‌ر، هه‌ر که‌سیکیش گومرا بکات، ئه‌وه هه‌ر ئه‌وانن که زیان پیگه‌بیه‌شتوون).

به‌گویره‌ی نایه‌تی ژماره (۴) ی سوره‌تی (ابراهيم)، سه‌رجه‌م مرۆقه‌کان موسه‌یه‌رن، له هه‌مان کاتیشدا خودا به‌گویره‌ی قورئان باسی ئه‌وه ده‌کات که بۆ هه‌ر نه‌ته‌وه‌یه‌ک پیغه‌مبه‌ریکی به زمانی خۆیان ناردووه! به‌لام به‌گویره‌ی ئه‌و نایه‌ته و سوره‌ته بیت، محمه‌د که عه‌ره‌به و بۆ ئه‌وه نیردراوه تا ئایینی ئیسلام بلاوبکاته‌وه له‌نیو عه‌ره‌دا، که‌واته ئیسلام و محمه‌د هیچ په‌یوه‌ندییه‌کیان به‌کوردوه‌ نییه!

ئهم نایه‌ته ده‌لی: (وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ اِلَّا بِلِسَانٍ قَوْمِهٖ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ اللّٰهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ ۗ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۴).

واته: (هیچ پیغمبریکمان نهارد مهگەر به زمانی گهلهکهی خوئی، تا هه موو شتیکیان بۆ پروون بکاتهوه، خوا ههرکهسیکی ویستی بۆ گومرای دهکا و کیشی بوی هیدایهت (راسته پێی) دهکاوه ههر خوئی خاوهن دهسهلات و دانایه).

بهگویرهی ئایهتی ژماره (۹)ی سورهتی (النحل)، سه رهتا مروقهکان موسهیهرن و موخهیهرن نین، دواتریش خوا به هیچ شیوهیهک نهیویستوه هیدایهتی مروقهکان بدات، یان رینگهی راستیان پیشان بدات، بهلکو ههر بۆ خووشی خوئی وای کردوه کهسانیکی زۆر گومراو سه ر لئ شیواو بن و دواتریش ئاگری دۆزهخ به جهستهی ئه و کهسانه گهشتره گهرتر بکات.

ئه م ئایهته دهلی: **(وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِرٌ وَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ ۹)**.

واته: (خوا ههر ئه وهندهی له سه ره رینگهی راستتان نشان بدات. رینگای چهوتیش ههیه، ئه گهر خوا بیویستبا، ههر هه موواتی هیدایهت ده دا به گشتیی).

بهگویرهی ئایهتی ژماره (۴۶)ی سورهتی (النور)، مروقهکان موسهیهرن و ههرگیز موخهیهرن نین، خوا چۆنی بویت ئاوا به شیوهی کهر و ره شه ولایغ لیمان ده خو پێ! ئه وه جاریک و دووان و دهیان نییه، که له قورئاندا نووسراوه، که خوا ویستی له سه ره ههرکهسی بۆ هیدایهتی ده دات و راسته پێی دهکات و ویستی له سه ره ههرکهسیکیش نه بی گومراو سه ر لئ شیواوی دهکات و فیلمی ده سووتینێ! کهواته بۆ گلهیی له مروقهکان دهکهن که باوهر به خودا ناهینن، بۆ گلهیی له خودا ناکهن که بۆ بهمشپوهیه سه ری له مروقی وهکو من تیکداوهو رینگهی لئ گو پێوه؟

ئه م ئایهته دهلی: **(لَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ مُّبِينَاتٍ وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۴۶)**.

واته: (چه ندان به لگهی پروونمان دابه زاند، خوا ئه و کهسه راسته پێی دهکات که ویستی له سه ره بۆ رێبازی راست).

بهگویرهی ئایهتی ژماره (۲۸۴)ی سورهتی (البقره)، بۆمان ده رده کهوئ که مروقهکان نهک ته نیا موسهیهرن به لکو ههر هیچ دهسه لاتیکیان نییه و هه موو شتیکی له لایهن خواوه به سه ریاندا سه پین دراوه و ئه وان ته نیا بریارهکانی خوا جیهه جی دهکهن، ئه وهی خوا فه رمانی پیدایی چاکه بکات، چاکه دهکات و ئه وهش که فه رمانی پیدایی خراپه بکات، یان باوهری به قورئان و خوا نه بی ئه وه به گویرهی فه رمانه کهی خوا ره فتاری کردوه! مادام خویشم ده بی یه کیک بم له وانهی که به فه رمانی خوا باوهریم به خوئی و ئیسلام نه هیناوه، کهواته ده بوايه (شاژن) و کهسانی دیکهش گله بیان له خوا بکرده، که بۆ منی بهمشپوهیه دروست و سه رگهردان کردوه!

ئه م ئایهته دهلی: **(لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنْ تُبَدُوا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخَفُوا يَحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۲۸۴)**.

واته: (ههرچی له ئاسمان و له زه ویدا ههیه خوا خاوه نیانه، ئه گهر ئه وهی له دل و ده روتاندا جیگیر بووه، ده ری بخهن، یان بیشارنه وه خوا ده ربارهی لیتان ده پرسیته وه، ئه وسا له ههرکهس بیه ویت خووش ده بیت و ههرکهس بیه ویت سزای ده دات و خوایش ده سه لاتی به سه ره هه موو شتیکیا هه یه).

بهگویرهی ئایهتی ژماره (۱۱)ی سورهتی (التغابن)، ده رده کهوئ مروقهکان موسهیهرن و ههر شتیکی که تووشیان دی له ده ره وهی ده سه لاتی خو یانه و ئه وه خوايه که تووشی ئه و هه موو به لا، گرفت و کیشانه یان دهکات! ههر بۆیه راشکاوانه ده لیم، ئه و به لایانهی که به سه ره ههرکهسیکی یان مروقهکان دادیت، ئه وه به فه رمانی خوايه و کهس تیندا به رپرس نییه جگه له خوا خوئی! ئه وهی کهسیک ده کوژێ، ئه وهی ده ستریزێ ده کاته سه ر کیژۆله یه کی شه ش هه وت سالان و ده یکوژێ، ئه وهی دزی دهکات، ئه وهی چه ند کهسیک یان بنه ماله یه ک به شه ر ده هینن، ئه وهی قوتی خه لک داگیر دهکات، ده بی هه موویان بیتاوان بن مادام خوا پێ کردوون! باشه ئه ی بۆ ههرکاتی که سانیک به گویرهی ئه و تاوانانهی که له سه ره وه دا با سم کردوون، ده گیرین، ده لین (شه یان پێی کردووم)، باشه بۆ نالین (خوا پێی کردووم)،

مادام هه موو به لایهک به فرمانی خوا به سهر مرۆقهکان دادی؟ هیوادارم هیچ که سیک پاساوی ئه وه نه هینیته وه که ههر به لایهک هۆکاریکی ههیه و مرۆقهکان خویان هۆکارن، چونکه به دلنایی و به گویرهی ئه م ئایه ته و چه ندان ئایه تی دیکه ش خوا به لاکانی ناردوو به مرۆقهکان و ههر خۆیشی هۆکاره کانیان بۆ دروست دهکات. ئه م ئایه ته دهلی: (مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ يَهْدِ اللَّهُ قَلْبَهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۱۱).

واته: (کهس هیچ به لایهکی به سهر نایه، مهگه ر خوا فرمان بدا، ئه وهی باوه ری به خوا هه بی، خوا دلی راسته ری دهکات و خواش به هه موو شتیک ده زانی).

به گویرهی ئایه تی ژماره (۵۱) ی سوره تی (التوبة)، بۆمان پوون ده بیته وه که گشت به لایهک له لایه ن خواوه بۆ مرۆقهکان ده نیردریت و مرۆف توانای ئه وهی نییه به لاکان له خۆی دووربخاته وه. خوا به مرۆقهکان دهلی: (سه ره رای ئه وهی که هه موو به لایهک خۆم بۆتانی ده نیرم و هۆکاره که شی ههر خۆم، که چی ده بی سوپاس گوزاریش بن، که ئه و هه موو به لایه تان به سهر دینم! ئه م ئایه ته دهلی: (قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ۵۱)).

واته: (بلی: ئه وهی خوا بۆی نه نووسیوین تو شمان نایه ت، ههر ئه و سه ره وهرمانه و پنیوسته برواداران ههر پشت به خوا به ستن).

به گویرهی ئایه تی ژماره (۳۸) ی سوره تی (المدثر)، مرۆقهکان موخه یه نه بووینه و موسه یه رن، بۆیه هیچ شتیک به خواستی خویان ناکه ن و به پیچه وانه وه پنیان ده کریت، پیکردنه که ش له ده ره وهی سنووری ده سه لاتی خویانه، چونکه خویا ه شته خراپه کان و تاوانه کانیان پیده کات!

خوا، باسی ده سته که وت دهکات، ده سته که وتی چی؟ ئه و که تووشی سه دان به لاو کیشه م بکات، خۆی بریار له سه ر ژیان و چاره نووسم بدات، ده سته که وت که ی له ده ستهی خۆم دایه؟ تو خۆت کیت بوی گو مرای بکهیت و کیتی دیکه شت بوی راسته ری بکهی، که من له گو مرایان بم، بۆ ده بی سزام بهی؟ ئه ی خۆت گو مرای نه کردووم به بی ئاره زوی خۆم؟ ئه م ئایه ته دهلی: (كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِيْنَةٌ ۳۸).

واته: (ده سته که وتی هه موو شتیک له ده ستهی خۆت دایه).

به گویرهی ئایه تی ژماره (۳) ی سوره تی (المائدة)، که یه کیکه له دوو ئایه ته کانی سوره تی مائیده و قورئان و لیره دا گوایه قورئان ته و او بووه! باشه ئه گه ر ئه مه دوو ئایه تی نیردراوی خوا بی که له م سوره ته دا هاتوو، بۆ ده بی پشت به فه رموو ده (أحاديث) ی محه مه دی به ناو پیغه مبه ری خوا ببه سترئ بۆ ته و او کردنی شه ریهی خودا؟ ئه ی ئه وه نیه خودا له م ئایه دا باسی ئه وه دهکات، که ئایینی ئیسلامی به ته و او ته و او کردوو و کوتایی به نارده خواره وهی ئایه ت و سوره ته کانی قورئان هیناوه؟ ئاخه پشت به ستن به فه رموو ده کانی محه مه د و کارکردن پنیان، مانای ئه وه ده گه یه نی که قورئان نا ته و او، ئه گینا بۆ په نا بۆ ته کانی محه مه د ده بردرئ؟

ئه م ئایه ته دهلی: (الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا ۳).

واته: (ئه مرۆ ئایین و به رنامه که تانم به کوتایی گه یاندو نازو نیعمه تی خۆم بۆ ته و او کردن و قایلیم به وهی که ئیسلام ببیته ئایینتان).

به گویرهی ئایه تی ژماره (۲۴) ی سوره تی (النساء)، ریگه به هاوسه رگیری سیغه (المتعة) دراوه و له سه رده می محه مه دی به ناو پیغه مبه ر و ئه بو به کری سدیق پیاده کراوه و ریگه ی پیدراوه، به لام دواتر عومه ری کوری خه تاب به بریاری تاکره وانه ی خۆی قه ده غه ی کردوو! باشه بۆ تا محه مه د له ژیاندا ما بوو قه ده غه ی نه ده کرد؟ باشه بۆ به شیکی موسلمانه کان که شیعه ن تا ئیستا که ش باوه ریان به م هاوسه رگیری تییه ههیه؟ باشه بۆ حزبه ئیسلامیه تیروریسته

سوننه‌کانی وه‌کو (القاعدة، داعش، جند الإسلام، بۆکو حرام، جماعة النقشبندیین و چه‌دانی دیکه) تا ئیستا که باوه‌ریان به هاوسه‌رگیری موعه (زواج المتعة) هه‌یه و ناوه‌که‌یان گۆریوه بۆ جیهادی نیکاح؟ باشه بۆ ئهم ئایه‌ته له قورئان لانه‌دراوه و وه‌کو خۆی ماوه‌ته‌وه؟ هه‌ر سوره‌ت و ئایه‌تیک له قورئاندا مابیته‌وه، به‌دلنیا‌یی و به‌گۆیره‌ی به‌رژه‌وه‌ندییه هه‌نوکه‌یه‌کان کاری پنده‌کری! له ئیستادا به‌شیک باوه‌ری پنی هه‌یه و پیاده‌ی ده‌کات، هه‌رکاتیکیش ده‌سه‌لات بگرنه ده‌ست ئه‌وکاته ته‌واوی موسلمانه‌کان کاری پنده‌که‌ن! به‌گۆیره‌ی ئایه‌تی (۲۴) ی سوره‌تی (النساء)، هاوسه‌رگیری چیژوه‌رگرتن (زواج المتعة)، بۆ ماوه‌ی رۆژیک، هه‌فته‌یه‌ک، مانگیک یان چه‌ند سالیکیک ریگه‌ پیدراوه‌و ته‌نانه‌ت پیاو بۆی هه‌یه و ده‌توانی ئه‌و کرییه‌ی که له‌گه‌ل ژنه‌ سیغه‌کراوه‌که له‌سه‌ری ریک که‌وتوون، دواتر لئی په‌شیمان بیته‌وه‌و که‌متری بداتی، چونکه ئه‌وه هه‌ر خوا خۆیه‌تی له‌م قورئانه‌ی گوايه بۆ محمه‌دی کۆری عه‌بدوللای نارده‌وه، ده‌لی: (هیچ گونا‌هیش نییه له‌سه‌رتان له‌که‌مکردنه‌وه‌ی ئه‌و کرییه‌ی بۆ هاوسه‌رگیری چیژوه‌رگرتن (زواج متعة) له‌ ژنان، له‌گه‌ل هه‌ر ژنیک له‌سه‌ری ریکه‌ه‌وتبوون له‌دوای دیاریکردنی)!

له‌گه‌ل (شاژن)دا زۆر گفتوگومان له‌سه‌ر ئهم ئایه‌ته ده‌کرد، که ئه‌و هه‌رده‌م دژی بوو، ریگه‌ی ئه‌وه‌شی نه‌ده‌دا بۆچوونی خۆمی بۆ پوون بکه‌مه‌وه. خۆم که باوه‌رم به قورئان و هیچ ئایینیکی دیکه نییه، ئه‌گه‌ر باوه‌رم به قورئان هه‌بوايه، باوه‌ری ته‌واوم به‌سه‌رجه‌م ئایه‌ت و سوره‌ته‌کان ده‌بوو و ده‌بوومه داعش، چونکه داعش به ئیسلامی ته‌واو ده‌زانم، که ریک سه‌رجه‌م ئایه‌ت و سوره‌ته‌کانی قورئان به‌بی هاویرکردن و جیاکردنه‌وه پیاده ده‌که‌ن!

ئهم ئایه‌ته ده‌لی: **(وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ كِتَابَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَأَحَلَّ لَكُمْ مَا وَرَاءَ ذَلِكَ أَنْ تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَاضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ۲۴).**

واته: (حه‌رامه‌ لی‌تان ئه‌و ژنانه‌ی که میردیان هه‌یه جگه له‌که‌نیزه‌کتان، که خوا بریاری داوه له‌سه‌رتان، جگه له‌وانه‌ی که باسکران، چه‌لاله‌ بۆتان به‌هۆی مال و دارایانه‌وه هاوسه‌ر بگرن تا پاکداوین بن و له‌سنووری ره‌هوشتی به‌رز دهرنه‌چن، جا له‌گه‌ل هه‌ر ژنیکدا چیژتان لی بینین (فما استمتعتم به) ئه‌وه فه‌رزه که کریکه‌یان به‌دنی و هیچ گونا‌هیش نییه له‌سه‌رتان له‌که‌مکردنه‌وه‌ی ئه‌و کرییه‌ی له‌سه‌ری ریکه‌ه‌وتبوون له‌دوای دیاریکردنی، به‌راستی خوا هه‌میشه زاناو دانا‌یه).

ده‌رسیم

یه‌کشه‌مه (۱۶/۱۰/۲۰۱۶)

دانمارک